

Pjäs (jesuiter)

Akt I. Scen 1. (En rörelse grundas)

Skylt: SENAUGUSTI 1539, VATIKANEN (PAULUS III:S HOV)

Äntrar kardinal Guy Gadbois (fransk accent).

Gadbois: Ers helighet! Ers helighet!

Paulus III mumlar vidare

Gadbois: Ers helighet, kättarna växer i antal!
Martin Luthers anhängare blir bara
fler och fler. Reformationen sprider
sig som en löpeld genom Europa!
Vad skall vi göra?

Paulus III ställer ifrån sig kålsalladen.

Paulus III: Har vi provat med en »motreformation«?

Kardinal Gadbois blir förvånad.

Gadbois: Quoi??

Paulus III: Hämta min rolodex! Ge mig numret till
Ignatius av Loyola omedelbart. Det ryktas
att han har hittat på något riktigt lömskt.

Akt I. Scen 2. (Ignatius träffar sin idol)

Skylt: NÄSTFÖLJANDE VECKA, 3 SEPTEMBER 1539.

Ignatius: Hola, su santedad.

Paulus III: Hyr lyder din plan för att kväsa dessa infernaliska
skitstövlar? Jag *hatar*... nej, hatar är ett så starkt ord,
men låt oss för det inte utesluta det. Jag **hatar** dessa
enfaldiga avskum. Ignatius, jag behöver din hjälp.
Säg mig, vad har du på lut?

Ignatius: Jo, för en sisådär sju-sex år sedan grundade jag
en rörelse. Ni förstår ers helighet, jag blev sårad i
under belägringen av Pamplona för 19 år sen, 1521.
Det var ganska tråkigt att vara sårad, som ers helighet förstår.
Så tråkigt! Jag ville läsa riddarromaner, men det fanns
inga. De enda böckerna jag fick tag på handlade om
Jesu liv, och jag måste erkänna: från början var
intresset svalt. Men oj vad de var spännande!
Jag bestämde mig genast för att följa Kristus och

helgonen i deras fotspår. Det var min dröm! Jag ville hitta en väg till djupare förståelse av Skaparen och hysa kärlek till Jesus. Efter ett tag så fick jag några anhängare (6 till antalet) och den 15 augusti 1534 så grundade vi tillsammans Societas Jesu. Men egentligen så ville vi åka på pilgrimsfärd till Jerusalem. Fast, det blev visst ingenting av det. Å då tänkte jag: "Måste vi verkligen följa Jesu fotspår, bokstavligen?" Kan vi inte bara ställa oss till ers helighets förfogande?

Paulus III: Ja, det låter ju faktiskt ganska fint, men hur har ni tänkt organisationen av det hela?

Ignatius: Det är faktiskt ganska enkelt! I toppen har vi då mig, generalföreståndaren över en generalkongregation, ett sorts parlament så att säga. Underordnat uppdelas det i olika »provinser«, som styrs av provinsföreståndare. För att ta ett exempel kommer Sverige att tillhöra den nordtyska provinsen.

Paulus III: Varför den nordtyska? Varför inte den skandinaviska?

Ignatius: Ja se, de är inte så många katoliker där uppe i norden längre. Lutheraner... (velar med ögonen)

Paulus III: Ack ja, tyvärr!

Ignatius: Hursomhelst är provinserna uppdelade i »hus«.

Paulus III: Det här är ju lysande, Ignatz! Jag är bara lite orolig, ni tänker väl inte ändra på den katolska liturgin?

Ignatius: Nejnejnej, den enda skillnaden mellan vanliga katolska kyrkor och »jesuitkyrkor« skulle så vara att mässorna förrättas av jesuiter i den senare.

Paulus III: Om mina källor är korrekta, så har ni författat en bok också, »Andliga Övningar«, inte sant?

Ignatius nickar.

Paulus III: Vad bra, och jag antar att den används under utbildningen?

Ignatius: Alldeles korrekt, ers helighet. Vi jesuiter värnar om snille och intellekt. Därför är utbildningen tämligen lång, 10 år närmare bestämt. Under en månad, så mediterar man med hjälp av boken och en ledare, en s.k. reträttmästare. Då söker man rening, man möter Jesus och funderar över lidande och uppståndelsen! Gemenskapen är även viktig.

Paulus III: Men fantastiskt! (börjar klappa händerna) Jag är så lycklig!!

Paulus III börjar gnugga sina händer, säger sedan tyst:

Paulus III: Och då skulle jag ju kunna ta hand om de där fördömda protestanterna för en gångs skull.

Akt II. Scen 1. (1631 – Pekka och Bertila)

Skyllt: 7 SEPTEMBER 1631. TRETTIOÅRIGA KRIGET RASAR I DET TYSK-ROMERSKA RIKET.

Två svenska soldater PEKKA och BERTILA sitter på slagfältet på kvällen efter slaget vid Breitenfeld. Jämmer hörs i bakgrunden.

Bertila: Pekka, gå dit och giv den österrikiske hunden nådestöten.

Pekka försvinner ut, återvänder snart släpandes på en munk.

Bertila: En munk! En jesuit!

Pekka: Ja, vad ville ni jag skulle göra? När jag höjde min arm att stöta till, parerade han hugget med ett krucifix.

Bertila: Stöt ned honom! Det är en av den djävulsligan, som stryker omkring i fårakläder att mörda konungar och bränna trogna kristna på bål. När vi stormade höjden, stod samma karl med sitt krucifix bland de kejserliga och fyrade av en kanon.

Pekka: Låt se om klenoden är av silver!

Drar fram ett silver-krucifix.

Bertila: Jag kunde tro det. Satan har gott om guld.

Pekka: Låt mig se det där, jag känner något till munkknepen.

Därpå undersökte han på alla sidor den förgyllda bilden, och se, i det han tryckte på en liten fjäder i dess bröst, sprang därur en skarpslipad dolk.

Bertila: En skarpslipad dolk!

Pekka: Vad ska vi göra av honom?

Hieronymus: Barmhärtighet! Nåd!

Bertila: Giv honom en fot och låt honom löpa. Vi äro kristlige stridsmän och frukta för inga djävulskonster.

Pekka: Åtminstone skall jag märka dig först, högvärdige pater, på det må vi känna dig, om vi mötas ännu en gång.

Nu gör han det.

Pekka: S:t Petrus har icke gjort det bättre!

Blödande kröp Hieronymus bort på händer och fötter.

Hieronymus: Maledicti Fennones! Maledicti! Maledicti! Vos comburat ignis sempiternus!
(lat.: Fördömda finnar! Fördömda! Fördömda! Förtäre eder den eviga elden!)

Akt II. Scen 2. (Gustav II Adolfs sängkammare)

Skylt: EFTER EN VÄLSPÄCKAD BANKETT I SLOTTET I FRANKFURT DRAR SIG HANS MAJESTÄT GUSTAV II ADOLF TILLBAKA. HANS ÅTFÖLJS AV RIKSKANSLER AXEL OXENSTIERNA.

Axel: Ers majestät, var på er vakt, här äro ugglor i mossen.

Axel Oxenstierna drar undan sängförhänget och upptäcker Hieronymus!

Axel: Stig fram, högvördige pater! Tillåter ers majestät, att jag i edert ställe gör några
spörsmål?
G II A: Gör som eder bäst synes, rikskansler.
Axel: Nåväl, vad har eders vördighet här att skaffa?
Hieronymus: Att återföra en stor syndare [nickar mot konungen] i den allena saliggörande
kyrkans armar!
Axel: Ers vördighet är mycket from. Räck mig ert krucifix, att jag må beundra en så
dyrbar klenod.

Axel upptäcker att krucifixet har en dold deluxe-dolk funktion.

Axel: En så välslipad dolk, just passlig att genomborra en ädel konungs hjärta!
G II A: På knä!

Hieronymus nedstörtade som slagen av blixten och kröp i dödsångest till konungens fötter.

G II A: I huggormars avföda, huru länge menen I att den Allsmäktige skall tåla edert
skändliga hån! Vid Gud, jag har sett mycket, med ett dåd så svart som detta, en
hädelse mot allt det heligaste i himmelen och på jorden har jag allt härtills ej
kunnat föreställa mig. I haven härtills skådat mig skonsam och mild; välan, I
skolen hädanefters skåda mig hård och förskräcklig, jag skall med Guds makt
utrota eder och eder fördömda lära från jorden.

Hieronymus: Nåd! Nåd!!

Axel Oxenstierna för bort honom (för att avrättas).

Akt II. Scen 3. (Det katolska lägret)

Skyllt: SAMMA KVÄLL, I SLOTTET I BRATISLAVA. DEN TYSK-ROMERSKE KEJSAREN HAR MÖTE
MED SIN ÖVERBEFÄLHAVARE JOHANN TILLY OCH JESUITERNAS LEDARE – VITTELESCHI.

Kejsare Ferdinand II ska ha ett möte med överbefälhavare Tilly och generalföreståndare
Muzio Vitteleschi för att diskutera situationen.

Tilly anträr.

Tilly: Ers majestät! Vi har problem på halsen! De enfaldiga protestanterna ränker
smädelser från alla håll och kanter. Se bara här på denna propaganda pamflett!

Visar **transparang** på bilden från boken.

Ferdinand: För huggarns!
Vittelleschi: Vad är det där för ett *monstrum*?
Tilly: (osäkert) Det skall föreställa en jesuit, herr generalföreståndare.
Vittelleschi: Va??? Det här ju droppen! Jag trodde det var slut med den här antijesuitiska
propagandan!! Först påstår dom att vi tycker att ”ändamålen helgar medlen”,
och nu detta! Jag är förskräckt.
Ferdinand: Jaha, jag trodde att det där stämde.
Tilly: Jag också!

Vitteleschi: Nänänänä! Det där är ju hämtat ifrån Machiavellis "Fursten". Vi jesuiterna har aldrig tyckt att man får synda för att frambringe sitt mål. Bara om ändamålen är goda och av sund natur så är det tillåtet.

Ferdinand: Det var som fan! Ja, då är ju propagandaskriften en lögn.

Vitteleschi: Ja, just det!

Ferdinand: Överbefälhavare Tilly, är inte ni en sån däringa jesuit också?

Tilly: (blygt) Jo, det begav sig ju faktiskt som så för en massa år sen, men jag har alltid varit lite ivrig av mig när det gäller krig och vapen och sånt. Så jag hann inte med att fullborda utbildningen...

Akt III. Scen 1. (Vädjan till *fredsdomaren*)

Skyllt: FEBRUARI 1750 – EFTER FREDEN I MADRID DEN 15 JANUARI.

Enligt freden har Portugal rätt att kräva att jesuiterna och Guaraní indianerna skall flytta och lämna en stor del av reduktionerna till Portugal. Jesuitpater **Gabriel** vädjar till kardinal **Altamirano**. Opposition förs av **don Cabeza**.

En Guaraní-pojke står och gnolar på "Ave Maria". ~~Publikum är hänfört.~~ Don Cabeza är definitivt inte imponerad.

Altamirano: Om de kan sjunga så vackert så kan de väl inte vara några vildar?

Cabeza: En papegoja kan läras att sjunga.

Altamirano: Ja, men så melodiskt?

(paus)

Cabeza: Dessa varelser är djuriska, livsfarliga och liderliga. De måste tyglas med svärd och tvingas arbeta under piskan.

Altamirano: Pater Gabriel från San Carlos missionsstation, inte sant? Var ligger den?

Gabriel: Ovanför fallen, på spanskt territorium.

Cabeza: Som **var** spanskt, fader. Nu är det portugisiskt.

Gabriel: Det är väl det ers eminens är här för att avgöra?

Cabeza: Nej, ärendet har redan fastställts vid freden i Madrid, och godkänts av Spaniens och Portugals kungar.

Gabriel: Men missionsstationerna kommer väl att stå under kyrkans beskydd?

Cabeza: **Det** är det som hans eminens är här för att avgöra.

Gabriel: Nedanför vattenfallen kan djungeln delas mellan Portugal och Spanien. Men i verkligheten tillhör området ovanför fallen Gud och Guaraní. Det finns ingen annan där. De är inte djuriska, utan andliga.

Cabeza: Andliga? De dödar sina egna barn.

Gabriel: Det stämmer, men låt mig förklara. Varje man och kvinna får ha ett barn var. Om ett tredje föds dödas det omedelbart. Men detta är ingen djurisk rit. Detta är nödvändigt för överlevnad. De kan bara fly med ett barn var i famnen. Och vad flyr de ifrån? Från oss. De flyr från slaveriet!

Cabeza: Struntprat! Struntprat!

Altamirano: Tystnad!

Cabeza: Ers eminens! På Spanska områden förekommer inget slaveri. Det är dock tillåtet hos våra kära grannar... portugiserna. Men här driver vi våra plantager i enlighet med Spanska lagar och kyrkans föreskrifter.

Gabriel: Det är en lögn. Lögn!

Cabeza: Jag varken kan eller vill anta ett utmaning från en munk. Hans dräkt skyddar honom.

Gabriel: Min dräkt skyddar er, señor!

Cabeza: Jag kräver en ursäkt. Jag vill ha en ursäkt nu! Jag tänker inte tåla detta.

(paus)

Cabeza: (vänder sig mot publiken) Vi har just sett ett bra exempel på jesuiternas förakt för statens företrädare.

Gabriel: Men bara så att ni vet, ers eminens. Spanjorerna har slavar. De köper dem ifrån portugiserna.

Altamirano: Och don Cabeza blundar för det här?

Gabriel: Ja... Tjänar på det dessutom. Don Cabeza vill att missionsstationerna ska tas över. Varför? Jo, för att stationerna är den enda fristaden Guaraní har. Utan vårt beskydd har de inget skydd mot slaveri.

Cabeza: (går åt sidan, smått förbannad)

(paus)

Altamirano: Vad tror ni står på spel här?

Gabriel: Guds verk.

Altamirano: Nej, jesuitordens existens står på spel – både här och i Europa. Jag försäkrar er att Europas hov är en djungel i jämförelse. De kommer försöka få er djungel att framstå som en välskött trädgård.

Gabriel: Är det i vägen för oss?

Cabeza: (avbryter) Vilken är er inställning till överlåtelsen av missionsområdena?

Altamirano: Jag har naturligtvis tagit denna fråga under noggrant övervägande och ...

Cabeza: Jag ser ingen skillnad på deras plantager och mina.

Gabriel: Skillnaden är att de äger sina egna plantager. Och dessutom så finns det även en annan skillnad: Spanjorerna har slavar.

Altamirano: Jag förstår... Är det lagligt?

Cabeza: Lagen om tillgång och efterfrågan.

Gabriel: Och lagen om själar?

Cabeza: Vad är några piskrapp jämfört med det ni erbjuder – helvetets plågor? Jag tycker att det man lär ut är djävulens verk. De lär ut förakt för ägodelar och de är ohörsamma mot kungar.

Altamirano: Lydnadslöftet styr jesuitens liv.

Cabeza: ("epileptiskt" anfall) Låt dem då lyda! Säg det till dem, ers eminens!

Och med det lämnar Cabeza rummet.

Gabriel: Följ med till missionsstationen i San Carlos. Det är så mycket som stör en här. Jag tror att där kan Gud bäst råda er vad ni bör göra. Att ni får styrkan att göra det. Vad än priset är.

Akt III. Scen 2. (Altamirano efter besöket)

Altamirano: De måste lämna missionsstationen.

Gabriel: Den är deras hem.

Altamirano: De måste underkasta sig Guds vilja. Säg det till dem.

Gabriel: Guds vilja fick dem att lämna djungeln och bygga djungeln. De undrar varför Gud ändrat sig.

Altamirano: Jag kan inte svara för Guds skäl.

Gabriel: Hur vet Guaraní-indianerna att ni vet Guds vilja. Ni för portugisernas talan.

Altamirano: Jag talar inte personligen för Gud, men jag för kyrkans talan, vilken är Guds verktyg på jorden.

Gabriel: Har ni talat med Portugals kung?

Altamirano: Det har jag gjort. Han vägrar lyssna.

Gabriel: Indianerna kommer också att vägra lyssna. De kommer slåss.

Altamirano: Övertala dem att inte göra det.

Gabriel: När jag inte kunde övertyga er?

Altamirano: Om de tar till vapen får det inte misstänkas att någon av er uppmuntrat dem och därför måste ni alla lämna stationerna för Asunción. Trotsar någon detta, kommer ni bannlysas och fördrivas.

Gabriel: Om ni redan fattat ert beslut, varför kom ni ens till San Carlos?

Altamirano: För att övertala er att inte motsätta er överlåtelsen av områdena. Om jesuiterna motsätter sig portugiserna kommer jesuitorden att förvisas från Portugal... och sedan Spanien, Frankrike, Italien, osv. Om er orden ska överleva måste missionsstationerna offras.

Akt III. Scen 3.

Skylt: MEN DET VAR TILL INGEN NYTTA. DE SJU REDUKTIONERNAS KRIG BRÖT UT, I VILKET PORTUGISER OCH SPANJORER SLAKTADE GUARANÍ OCH JESUITPATRARN. INDIANERNA FÖRDREVS TILLBAKA IN I DJUNGELN.

Altamirano: Och ni har mage att påstå att den här slakten var nödvändig?

Cabeza: Jag gjorde det som måste göras. Med tanke på det rättmätiga uppsåt som ni godkänt måste svaret bli ja.

(paus)

Cabeza: Ni hade inget val, ers eminens. Vi måste verka i världen. Sådan är världen.

Altamirano: Nej, don Cabeza, sådan har vi skapat den. Sådan har jag skapat den...

Akt III. Scen 4.

Skylt: 21 JULI 1773. DEN PORTUGISISKE STATSMINISTERN (MARKISEN AV POMBAL) OCH GUVERNÖREN AV OPORTO (MAURICIO DE SOUZA) HAR EN AUDIENS HOS PÅVEN (CLEMENS XIV).

Markisen: Vi har kommit hit angående jesuitorden.

De Souza: Ja, just det!

Påven: Jaha, vad åsyftar ni?
Markisen: Jo, ert helighet, de har varit i vägen för oss, sen många år tillbaka.
De Souza: Ja, just det!
Påven: Jo, men vad vill ni att jag ska göra åt saken?
Markisen: Vi har vidtagit många åtgärder, vi har försökt resonera. Och när inte det gick så tog vi till våld. Vi var tvungna att deportera samtliga jesuiter från Latinamerika, det fanns ingen annan lösning.
De Souza: Spelet är över!
Markisen: Vi har redan utvisat dem ifrån Portugal, och kung Karl III utvisade dem ifrån Spanien, för sex år sedan – 1767. I Frankrike har de ingen fristad.
De Souza: Klockan klämtar!
Markisen: Det är dags att upplösa orden. De är inte till någon nytta för någon. Blott en nagel i ögat, det är vad de är.

Påven ser lite fundersam ut.

Påven: Men varför?
Markisen: Lyssna nu, *ers eminens*, vi har förlorat en så obscen summa pengar på dem! De har blockerat vårt GULD!!!! (fradgar, flåsar och dylikt)
De Souza: Ja, just det!
Påven: Men var det verkligen *erat* guld?

Markisen torkar av sig, ställer undan hinken och svarar:

Markisen: Nja, inte riktigt, men vi såg det först! Ergo, det är vårt!!!! Och vi gillar inte att några jävla ”påvliga stormtrupper” hindrar oss från att tjäna en escudos eller två på Latinamerika.
Markisen: Indianernas välfärd, pyttsan!
Påven: Men jag kan inte se något problem i det.
Markisen: Lyssna! Vi tänker inte tolerera det här särskilt länge till! Om inte **du** upplöser den där förbenade orden alldeles strax, så kommer vi att invadera Vatikanen och avsätta dig!
De Souza: Ja, just det!!
Påven: Ähh, fan! Fy bubblan! Jag gillar inte att katolska länder utvisar en katolsk orden, som verkar i Kristi namn. Det är oförsvarbart och om de redan är utvisade har jag väl inget val.

(paus)

Påven: Fast ni har ju redan kastat ut dem, så vad gör det för skillnad? Det är väl en princip sak för er, inte sant senhor Pombal.
Markisen: Mycket riktigt... Vi har dessutom ett krav till! Jesuitordens tillgångar bör beslagtas och ingen annan påve skall någonsin kunna återinföra orden.
Påven: Sablar! Typiskt också. Jag ska säga eder att jag inte gillar det här alls... Men det kanske ger mig lite lugn och ro. Bara ni slutar tjata så. Jaja, härmed kungör jag jesuitorden att vara upplöst. Dominus ac Redemptor. Jag skall meddela Lorenzo Ricci första saken imorgon och säga att hans sällskaps framtida dagar äro räknade. Må Gud vara med dem.
Markisen: Muito obrigado! [Tack så mycket].
Påven: (ironiskt) Não tem de quê. [Det var ingenting att tacka för].

De Souza: Boa tarde. [God middag].

Akt IV. Scen 1.

Skylt: 1814. PÅVEN (PIUS VII) UPPHÄVER CLEMENS XIV:S DEKRET FRÅN 1773.
KARDINALERNA DIETZ OCH CORONADO HÖR PÅ.

Påven: Efter vidsträckta funderingar har jag kommit fram till... det är därför jag har kallat er hit.

Dietz: Ja, som synes fick jag ert meddelande, ers helighet.

Coronado: Samma här. Så, vill ers helighet förtälja vad ärendet handlar om.

Påven: Jo, vad jag tänkte säga innan kardinal Dietz avbröt mig är att jag har beslutat mig för att återupprätta jesuitorden.

Coronado: Är det sant?

Påven: Ja, visst är det det, kardinal Coronado. Jag har efter mycket om och men kommit fram till att min företrädare, Clemens XIV:s beslut var synnerligen felaktigt. Det var ett misstag att upphäva jesuitorden. Nu, i nådens år 1814, ter sig världen annorlunda ut – efter franska revolutionen och Napoléon. Den katolska kyrkan har fått känna på förtryck och motstånd. Vi behöver Jesu Sällskap nu, i detta hårt trängda läge.

Dietz: Ja, det har varit svårt. Men jesuiterna, de är ena tuffa jäklar. Deras orden överlevde ändå, trots upplösningen. Den överlevde på de mest märkligaste ställen...

Coronado: Javisst. Tänk er, ers helighet. De fick en fristad i Preussen, av alla ställen, ett protestantiskt land.

Påven: Fredrik II – den store alltså – var minsann en riktig krumelur.

Dietz: Och i Ryssland – ett ortodox land. Sanslöst!

Påven: Precis. Vinden har sedan länge vänt sig. Och nu är det dags att ta det slutgiltiga steget.

Coronado: Ett utmärkt beslut.

Dietz: Ja, just det.

Påven: Så nu tillkännager jag, påve Pius VII, jesuitordens upprättelse. Sollicitudo omnium ecclesiarum. Framtiden får utvisa resultatet.

Kardinalerna gnuggar sina händer och säger i kör:

Dietz/Coro: Utmärkt.

Akt IV. Scen 2.

Skylt: FEBRUARI 1982. PÅVEN (JOHANNES PAULUS II) HÅLLER TAL TILL
PROVINSIALFÖRESTÅNDARE VÄRLDEN RUNT.

Påven: Världen har inte alls varit skonsam mot er, kära vänner. Ni har motarbetats från alla håll och kanter. Reformatorerna Luther och Calvin visade tydligt sitt förakt för den katolska kyrkan, men det var ni som fick ta den största smällen. Ända in på 1900-talet har barn i protestantiska länder fått lära sig att synonymer till

»jesuit« är skenhelig, ränkfull och lömsk. Sanningen om eran ärofulla orden har dock undanhållits. Men ni hare även råkat på motstånd inom de egna leden, inom katolicismen vill säga. Det började relativt lugnt med dominikanen Bañez, men utvidgades till motstånd med våld från hela länder, katolska länder, speciellt Portugal och Sebastião José de Carvalho, även känd som markisen av Pombal. En annan känd antijesuitisk kampanj drevs av Blaise Pascal, som beskyllde orden för att försvara principen ”ändamålet helgar medlen”. Även den svenske finansministern Gunnar Sträng har påstått detta, så sent som 1978 faktiskt. Antikatolsk propaganda har funnits i femhundra år, men den har i huvudsak riktats mot just er. Man har skyllt er för att genomdriva inkquisitionen trots att den ”uppfanns” femtio år innan Jesu Sällskap grundades. Man har felaktigt tolkat Ignatius önskan om att vara i påvens förfogande som ett militärt och inte som ett andligt företag. Tolkningarna är många, fast sanningen blott en.

(paus)

Påven: Kyrkan förväntar sig att ni strävar efter att anpassa de traditionella formerna för apostoliskt arbete efter vår tids förhållanden. Jag tänker då t.ex. på trosundervisning, förkunnelse, spridning av den kristna läran, göra en instans för de fattiga och förtryckta och att utöva prästämbetet i alla dess autentiska former. Dessutom skulle kyrkan gärna se att er orden visar ett ökat intresse för några aspekter som Andra Vatikankonciliet särskilt betonade:

- Ekumeniken – att arbeta för att övervinna den smärtsamma splittringen mellan de kristna.
 - En fördjupad dialog med de icke-kristna religionerna.
 - Bemötandet av ateismen.
- och
- Arbeta för en större rättvisa i världen.

(paus)

Påven: Ni har alltid verkat för lovvärda saker, för tro, hopp och kärlek. Ni har alltid missionerat, varit utåtriktade och verkat bland folk och för folk. Fortsätt så, ni gör ett underbart jobb. Och minns vad som står på Ignatius av Loyolas gravsten: ”Att inte begränsas av det största och ändå rymmas i det minsta. Detta är gudomligt”.